

Pròleg

“Caminante no hay camino, se hace camino al andar.” No es podria començar aquest pròleg millor que recordant que l'espai europeu no és un camí marcat, dibuixat amb una tinta que no s'esborra, sinó que es fa aparent a partir d'experiències com les que teniu a les vostres mans i que es presentaran el 13 i 20 de setembre de 2007.

Tots sabem que l'inici de qualsevol projecte de millora exigeix una minuciosa reflexió sobre la finalitat última que es vol aconseguir i que serà la que donarà sentit als distints formats de desenvolupament que poden iniciar-se. En el nostre àmbit, l'educatiu, ens hem marcat una fita: considerar la qualitat com a primera prioritat; i això ha fet que un col·lectiu de professorat, tot i les dificultats -que molt sovint poden acabar asfixiant-, hagi abordat el projecte d'adaptació a l'espai europeu impregnant-lo de creativitat i d'innovació. Des d'aquesta perspectiva, s'organitzen les Quartes Jornades d'Innovació, que ens donen ja un segell identitari dins del campus de la UAB.

Aquests treballs neixen i es duen a terme a partir de la voluntat i el compromís de contribuir a una educació de qualitat, entesa com una pràctica en la qual intervenen

diferents actors: professorat, estudiants i altres col·lectius, anònims moltes vegades però que donen suport al seu desenvolupament. Així, s'han intentat fer aportacions al coneixement des de diferents òptiques, amb experiències amb èxit o sense, però dutes a terme en la pràctica diària. Amb l'objectiu de fer visible tot l'esforç i els resultats, s'ofereixen claus de reflexió, d'investigació i d'acció amb les quals podem entendre, planificar i desenvolupar experiències innovadores en l'organització de la docència.

“Al andar se hace el camino y al volver la vista atrás se ve la senda que nunca se ha de volver a pisar.” Conscients de la importància del canvi i de l'oportunitat del moment, els diferents docents han afrontat el repte que suposa l'espai europeu d'educació superior desenvolupant propostes amb el suport del DURSI i de les ajudes als projectes de millora de la qualitat docent (MQD), proposant canvis a partir de la utilització de TIC que acompanyen la tasca docent, definint competències que serveixin de guia a l'activitat d'ensenyament-aprenentatge de l'estudiant o reflexionant sobre les bones pràctiques que s'han pogut dur a terme. Per tots aquests docents, ja hi ha un camí traçat i per això la reflexió i la revisió són actualment els seus objectius. És difícil fer un pas

Pròleg

enrere en el camí emprès però sí que és necessari fer una parada per descansar i començar de nou la marxa. Tenim tots els recursos? Sabem veure les errades? Podem corregir les desviacions? Qui reconeix el nostre esforç? Totes aquestes qüestions es plantejaran durant aquests pròxims dies, i de la discussió i l'intercanvi d'experiències es generarà una nova situació; perquè el canvi no significa modificar el que s'ha fet sinó créixer fent allò que se sap fer.

El camí no té marxa enrere, com s'ha dit, però això no vol dir que no es pugui aprendre del que ja s'ha dut a terme. S'han fet passos, alguns amb petjades àmplies que han trepitjat fort, d'altres han caminat pas a pas però avançant. El camí només es dibuixarà si som capaços, entre tots i totes, d'anar endavant a l'uníson guiats per una idea clara del que representa per nosaltres, els docents, la formació. Aquesta formació ens fa replantejar múltiples qüestions. El debat està obert i segurament les Jornades seran un moment clau per aprofundir el tema.

En una societat del coneixement, la demanda de formació es reactualitza al llarg de la vida. La formació basada en competències posa en joc les nostres competències com a professors i una mostra d'aquest saber fer és el que es presenta en aquest document. Si definim el professorat excel·lent en funció de les competències, segur que aquí

en tindriem una mostra representativa. Des d'una visió integradora i global han estat capaços d'ordenar, prioritzar i seqüenciar les activitats per aconseguir l'objectiu proposat (planificació), han sabut combinar els recursos per dur a terme l'activitat (organització) amb suggeriments i iniciatives que milloren la situació actual (iniciativa), optimitzant els recursos i sent conscients de les dificultats, han fet un esforç per comunicar i entusiasmar els estudiants (comunicació), aportant les informacions procedents (gestió de la informació) i adaptant-se als diferents contextos, que han implicat fer treballar l'equip i en molts casos liderar-ne els components. No són aquestes les competències que defineixen el professorat excel·lent?

Penso que el camí està fet i tots podem aprendre de l'esforç i la dedicació dels companys i companyes que avui presenten els seus treballs. No oblidem que n'hi ha molts més i que, si en aquesta edició no hi són presents, no és que siguin anònims sinó simplement silenciosos.

Maite Martínez
Adjunta al vicerector d'Estudis i de Qualitat per a
la Direcció de la Unitat IDES
Bellaterra, 20 de juliol de 2007